

MARIBORSKI VEČERNIK „JUTRA“

Cena 1 Din

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
sprejema tudi oglasni oddelak „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.400

Čudno postopanje Avstrije in Madžarske

PARIZ, 30. oktobra. Po poročilih z Dunaja polkovnik Perčević, ki je bil prijet na zahtevo francoskih oblastev v Avstriji, ni zaprt, ampak je le v priporu. Avstrijske oblasti izjavljajo namreč, da je proti njemu uvedena preiskava izpadla negativno, in kakor poročajo listi, bo zopet izpuščen. S posebnim poudarkom se pa omenja tu tudi pisanje nekaterih avstrijskih listov, ki Perčevića odkrito zagovarjajo in zahtevajo zanj azilsko pravico »na teritoriju svobodne in neodvisne avstrijske republike«. Vsem na čelu stoji »Reichspost«.

To postopanje je izzvalo tu veliko ogorčenje ter dokazuje, da stopa Avstrija čisto po stopinjah Madžarske, ki s svojim postopanjem namenoma onemogoča gladek potek preiskave o ozadju gusnega atentata v Marseillu. Francoska oblastva so se že ponovno obrnila v Budimpešto s prošnjami in zahtevami, naj se primejo in zaslišijo razne osebe, ki se, kakor je nedvomno ugotovljeno, mude na Madžarskem. Preiskovalni oblasti so še celo znana imena, pod katerimi žive na Madžarskem člani Paveličeve teroristične družbe. Kljub temu pa madžarska oblastva nočejo ničesar ukreniti in zadržujejo dosledno, da so sicer izvršile zasledovanje, je pa ostalo brez uspeha, ker ni bilo mogoče najti nikogar od iskanih. Iz zasebnega vira se je pa v Parizu doznalo, da je bila zasledovanina dana prilika skriti se v podeželju, kjer bi jih eventualni tudi preiskovalci nikakor ne mogli izslediti.

Vse to postopanje dokazuje, da Madžarska odklanja sodelovanje pri preiskavi in bodo zato potrebni drugačni koraki. Tej taktiki se pa skuša pridružiti sedaj še Avstrija. V Parizu so zaradi tega razočarani in slišijo se glasovi, naj bi Francija temeljito revidirala svoje dosedanje stališče do Avstrije, katero je vedno in ob vsaki priliki podpirala na zelo nedvomen način. Često celo morda preko nujne potrebe.

Zelo značilno pa je v tem oziru tudi pisanje avstrijskih in zlasti madžarskih listov. Madžarski listi varajo dosledno dalje madžarsko javnost in se pri tem poslužujejo celo falsificiranih izjav. Tako so objavili te dni izmišljeno izjavo Lavalja, po kateri naj bi francoski zunanji minister izjavil, da nihče ne misli dolžiti Madžarsko kakršnekolikoli sokrivde pri snovanju in delovanju mednarodnih teroristov. Nadalje pa skušajo madžarski in tudi nekateri avstrijski listi prevalliti krivdo na druge države, madžarski zlasti na Belgijo, avstrijski pa na Nemčijo. Po njihovem zatrjevanju naj bi se bil marseilleski atentat zasnoval v Belgiji, odtodno v Nemčiji, dasi je čisto jasno, da temu ni tako.

Obupni klic Dolnje Lendave

Z ozirom na besedilo: »Od tod njihovo suvereno preziranje slovenskih teženj in hotenj, od tod njihova moč, ki se izraža v veljavi v občini, v gasilstvu, kjer vlada peščica madžaronov in Židov nad vsem slovenskim gasilstvom dolnje-lendavskega okraja, od tod seveda tudi vse ostalo,« v članku »Obupni klic Dolnje Lendave« v »Mariborskem Večerniku Jutra« z dne 21. 9. 1934 št. 214 na prvi strani v prvem stolpcu, Vas pozivamo, da ustrezno predpisom čl. 27 zakona o tisku natisnete v »Mariborskem Večerniku Jutra« sledeči popravek:

Nepričakovan prevrat v avstrijski notranji politiki

Dr. Schuschnigg in Starhemberg se pogajata z nacionalno opozicijo za sodelovanje — Velika zaskrbljenost v Parizu

DUNAJ, 30. oktobra. Na iniciativo kancelarja Schuschnigga je bil predvčerajšnjim tu sestanek predstavnikov vlade in nacionalne fronte, kateremu so prisostvovali kancelar Schuschnigg, podkanclar Starhemberg, glavni tajnik patriotske fronte polkovnik Adam, predstavnik nacionalne fronte Reinthaller, velikonec Bordolow, bivši minister Hüber, bivši vodja avstrijskih narodnih socialistov Riehr, glavni uradnik »Wiener Neueste Nachrichten« in glavni urednik »Freie Stimmen« iz Celovca. Kakor se zatrjuje v uradnem poročilu, so predstavniki nacionalnih skupin želeli obrazložiti osebno kancelarju Schuschniggu in podkancelarju Starhembergu svoja mišljenja o notranjem političnem položaju v Avstriji. Dr. Schuschnigg je na tem sestanku ponovno izrekel pogoje, pod katerimi bi bilo mo-

goče sodelovanje vseh nacionalnih skupin v okviru patriotske fronte. Prvo in najvažnejše vprašanje je sodelovanje za zunanjo in notranjo svobodo ter neodvisnost Avstrije. Pot za zblizanje je po pravilnosti na obeh straneh gotovo že utrta. V nadaljnjem govoru je dr. Schuschnigg orisal tudi nasprotstva, ki obstojajo med oboroženimi formacijami posameznih nacionalnih skupin in naglasil potrebo, da se vse združijo v veliko avstrijsko fronto. Posamezne oborožene formacije političnih skupin so isto, kar so bili polki stare avstrijske vojske, ki so bili vsi prežeti z isto skupno voljo. Nadaljnja pogajanja je dr. Schuschnigg poveril polkovniku Adamu.

PARIZ, 30. oktobra. Cela vrsta francoskih listov se ukvarja zelo intenzivno in precej zaskrbljeno s pogajanjmi med

dr. Schuschniggom in zastopniki nacionalne opozicije za sodelovanje. Splošno se naglašja, da je avstrijski kancelar stopil v stik z zastopniki velikonemcev in nacionalistov samo zato, da bi odstranil notranje spoře v meščanskem taboru. Francoske liste pa zanima prav posebno, v koliko so oni, ki se pogajajo z doktor Schuschniggom, v zvezi z navodili nemškega poslanika von Papena. Splošen vtis je, da se vrše ta pogajanja v znamenju nevarnosti, ki preti Avstriji notranje od marksistov. Zdi se, da čas polzkusov nasilnih prevratov v Avstriji še ni minil. Zelo verjetno pa je tudi, da hoče doktor Schuschnigg spremeniti kurz iz zunanje-političnih vzrokov v smislu nastopa proti polzkusom legitimistov, ki hočejo obnoviti monarhijo Habsburžanov.

Izzrebanje polovice senatorjev

OD SLOVENSKE SENATORJEV SO IZLOČENI Dr. NOVAK, Dr. RAVNIHAR IN Dr. RAJAR.

BEOGRAD, 30. oktobra. Na včerajšnji seji senata je bilo z ozirom na to, da poteče prva triletna funkcijska doba dne 3. januarja l. 1935., zrebanje za izločitev polovice senatorjev, kakor to določa naša ustava. V veliki žari je bilo 46 listkov z »da« in »ne«. Senatorji so po vrsti dvigali listke in tako določili svojo nadaljnjo senatorsko usodo. Izmed slovenskih senatorjev

so dvignili listke z »ne« minister za socialno politiko in narodno zdravje dr. Franjo Novak, dr. Vladimir Ravnihar in dr. Janko Rajar. Skupno s temi so izgubili svoje mandate tudi njihovi namestniki dr. Alojzij Goričan, Ciril Pirc in Ivan Sancin. Priprave za nadomestne volitve v senat so že v teku in bodo izvršene v predpisanem roku.

Hitlerjev namestnik o sporazumu Nemčije in Francije

MONAKOVO, 30. oktobra. Namestnik državnega kancelarja Hitlerja Rudolf Hess, je dal nekemu francoskemu poročevalcu izjavo, v kateri je naglasil, da bi za Evropo bilo najbolje, ako bi se sporazumeli Francija in Nemčija. Ako bi se dosegel ta sporazum, bi bil mir v Evropi zagotovljen za dolgo dobo.

BECK OBIŠČE BUDIMPEŠTO.

BUDIMPEŠTA, 30. oktobra. Tukajšnji listi poročajo, da bo poljski zunanji minister Beck vrnil Gömbösu obisk v Budimpešti že 15. novembra.

SAARSKI PLEBISCIT.

SAARBRÜCKEN, 30. oktobra. Skupno število reklamacij proti listam glasovalcev znaša preko 100.000. Člani vladne komisije menijo, da bo mogoče vse te reklamacije vendarle še pravočasno rešiti in ne bo potrebna odgoditev plebiscita.

PRVENSTVO PRI OBOROŽEVANJU

WASHINGTON, 30. oktobra. Po neki uradni statistiki o vojaških izdatkih v letu 1930. stoji na prvem mestu Japonska, kjer so vojaški izdatki narasli za 300 odstotkov. Japonski so pa sledile Združene države z 200 odstotki.

S SEVERA SE BLIŽA MRIZ.

MONAKOVO, 30. oktobra. Po prognozi meteorološke postaje se pričakuje v severnih krajih v najkrajšem času nov vdor mrzlih tečajnih strui, ki bodo dokončno zaključile sedanjo periodo lepega jesenskega vremena v Evropi.

Zadnji napor za reformo francoske ustave

ODVISNO JE VSE OD DOUMERGUEA IN HERRIOTA. — ODLOČILNA SEJA VLADE ŠE TA TEDEN.

PARIZ, 30. oktobra. V političnih krogih se po kongresu radikalov v Nantesu trdi, da je usoda ustavne reforme sedaj v rokah Doumerguea in Herriota. Radikalni kongres je dal popolno pooblastilo Herriotu, da se pogaja z Doumergueom. Kar se tiče načrta ustavne reforme, kakor ga je izdelal Doumergue, ne bo noben člen predstavljal večjih ovir, razen onega, po katerem dobiva predsednik ministrskega sveta pooblastilo za razpust parlamenta brez pristanka senata. Ako se tudi glede tega doseže sporazum, to se pravi, ako Herriot pristane na kompromis, ali pa se Doumergue odreče zahtevi po tem pooblastilu, potem bo ustavna reforma izvedena lahko prav kmalu. Ako pa se pogajanja med Doumergueom in Herriotom ne bodo razvijala ugodno, bo Dou-

mergue gotovo odgodil reformo ustave do pričetka prihodnjega leta, toda do takrat se bo politični položaj v Franciji že temeljito izpremenil. Odločilen pa bo v tem oziru vsekakor tekoči teden, kajti že jutri ali najkasneje v petek se sestane vlada k seji, na kateri bo razpravljala o definitivni redakciji predloga o reviziji ustave. Istočasno bo vlada sklepala tudi o besedilu dekreta, s katerim bo sklicano v Versailles narodno predstavništvo, kar se bo zgodilo najbrže v času od 13. do 20. novembra letos.

V ASTURIJI ŠE NI MIRU.

MADRID, 30. oktobra. Po izjavi vojnega ministra Hidalgo je v Asturiji še vedno okoli 5000 oboroženih vstašev, ki so se umaknili v gore, kjer se upirajo vojaškim oddelkom.

Ni res, da bi se izražala moč kake peščice madžaronov in Židov v veljavi v občini, nasprotno je res, da kakšna posebna veljava madžaronov in Židov v občini Dolnja Lendava v ničemer ne pride do izraza. S spoštovanjem: Bačič, predsednik občine Lendave.

*

Z ozirom na besedilo: »Od tod njihovo suvereno preziranje slovenskih teženj in hotenj, od tod njihova moč, ki se izraža v veljavi v občini, v gasilstvu, kjer vlada peščica madžaronov in Židov nad vsem

slovenskim gasilstvom dolnje-lendavskega okraja, od tod seveda tudi vse ostalo,« v članku »Obupni klic Dolnje Lendave« v »Mariborskem Večerniku Jutra« z dne 21. 9. 1934 št. 214 na prvi strani v prvem stolpcu, Vas pozivamo, da ustrezno predpisom čl. 27 zakona o tisku natisnete v »Mariborskem Večerniku Jutra« sledeči popravek:

Ni res, da bi se izražala moč kake peščice madžaronov in Židov v veljavi v občini in ni res, da bi vladala peščica madžaronov in Židov nad vsem slovenskim

gasilstvom dolnje-lendavskega okraja, nasprotno je res, da kakšna posebna veljava madžaronov in Židov v gasilstvu v Dol. Lendavi v ničemer ne pride do izraza in da nikaka peščica madžaronov in Židov ne vlada nad vsem slovenskim gasilstvom dolnje-lendavskega okraja. — S spoštovanjem: Drag. F. Šaš, artil. kapetan I. kl. v p., t. č. starešina gas. župe sreza Dol. Lendava. Dr. Klar France, banovinski zdravnik, t. č. predsednik gas. čete Dol. Lendava.

Dnevne vesti

NAŠIM NAROČNIKOM! Današnji številki »Večernika« smo priložili položnice za vse zunanje naročnike in prosimo, da nam naročnino za tekoči mesec nakažejo. Prav tako prosimo tudi vse one naročnike, ki so z naročnino v morebitnem zaostanku, da nam jo poravnajo tudi ta mesec, da nam ne bo potreba pošiljanje lista ukiniti. Uprava »VEČERNIKA«.

Mariborčani! Nabiralna akcija mesečnega dinarskega prispevka za zgradbo azila jetičnim bolnikom v Mariboru je dosegla sedaj vsoto 127.165 Din. Na to številko lahko s ponosom gledajo vsi Mariborčani, ki sodelujejo pri tej izredno pomembni akciji. Ker je pa za uresničenje tega plemenitega načrta potrebna precejšnja vsota denarja in je k temu prav tako potrebna čim večja množica podpornikov, ki jih hoče protituberkulozna liga v Mariboru pridobiti s smoterno propagando v javnosti, zato želi liga, da bi sleherni hišni posestnik in stanovanjski najemnik žrtvoval vsakega 1. v mesecu vsaj dinar za azil, da bi bili čimprej uresničeni veliki načrti. Iz plačilnih seznamov je razvidno, da še marsikateri hišni posestnik in stanovanjski najemnik ne sodeluje pri tej človekoljubni akciji. Da bo liga izvedela za vzroke, bo zbirko protituberkuloznega dinarja razširila in poglobila na ta način, da se bo odslej njen inkasat zgledal ne samo pri hišnem lastniku, upravitelju, ali hišniku, marveč pri vsakem stanovanjskem najemniku, to pa zaradi tega, ker je ligi znano, da je nekaterim hišnim posestnikom neprijetno nadlegovati svoje najemnike zaradi tega prispevka. Liga ponovno apelira na vse Mariborčane, naj podpre njeno akcijo vsak in pomaga z dinarjem graditi azil za naše bolne sobrate in sestre.

Otvoritev Pobreške ceste. Turkovo hišo so podrli in so cestišče že toliko uredili, da bo sposobno ob Vseh svetih tudi za avtobusni promet. Na ta način bo motornim in drugim vozilom prikrajšan velik ovinek preko Državne in Tržaške ceste, kjer so morala doslej voziti v smeri proti Pobrežju.

Iz Narodne strokovne zveze. Zadnje dni so se razširile govorice, ki so dostikrat pretirane, včasih pa imajo namen, da škodujejo interesom organizacije same. V informacijo izjavljamo, da je posle podružnice prevzel upravitelj F r a s K a r o l, delavec Mariborske tekstilne tovarne. Njemu pa je bil dodeljen tričlanski svet. Prosimo vse člane in simpatizerje, da se ne pustijo begati, ter da se po informacije in sploh obračajo na podružnico samo, Maribor, Sodna ulica 9, dvorišče. Vnaprej pa že poudarjamo, da se je izprememba izvršila zgolj zato, da se spravi poslovanje v sklad s cilji, radi katerih je bila organizacija poklicana v življenje, to je, da bo služila predvsem organiziranemu in narodno zavednemu delavstvu. Izločil pa se bo vsak vpliv, ki ima bodisi politično ali drugo ozadje, pa naj pridejo ti vplivi z desne ali leve.

Častniki in vojaški uradniki v rezervi, v pokoju ali v ostavki, ki stalno živijo v Mariboru, se ponovno opozarjajo, da vedno takoj prijavijo vsako spremembo svojega stanovanja poveljstvu vojaškega okrožja v Mariboru in pa mestnemu vojaškemu uradu na Slomškovem trgu. Isto velja tudi za vse nesprejete častnike bivših armad.

Vsem podružnicam in vsemu članstvu Jadranske straže v dravski banovini. — Kakor je bilo že po okrožnicah sporočeno, se bo letošnji »jadranski dan« zaradi tragične smrti blagopokojnega vladarja proslavil le s komemoracijami. Radio Ljubljana bo tega dne, to je jutri, v sredo 31. oktobra ob 20. uri prenašal žalni jadranski večer, pri katerem sodelujejo Akademski pevski zbor in narodno železničarsko društvo »Sloga«, ter bo imel žalni govor župnik in pisatelj g. Finžgar. Oblastni odbor JS v Ljubljani poziva vse svoje podružnice in člane, ki imajo radiofonske aparate, da sledijo prenašanju te komemoracije in to omogočijo tudi ostalemu članstvu in prijateljem JS v svojem okolišu.

Namesto venca na grob gdč. Franje Korošceve, predice, je darovala tvrdka Hutter in drug 500 Din za kritje pogrebniških stroškov, zakar se tem potom najpriščneje zahvalujemo.

Mesto tajnika okrajnega cestnega odbora Gornji grad, ki pa bo obenem vršil tudi cestno-nadzorniške posle, razpisuje banska uprava. Prošnje, opremljene z vsemi dokumenti po § 3. zakona o uradnikih, je vložiti najkasneje do 15. novembra pri banski upravi v Ljubljani.

Za planinsko postojanko Sokolskega društva Maribor Matica na Pohorju so darovali: Splošna stavbena družba na Tezmem, skladišče Beiersdorf, Branko Sučević in družba Unio po 200 Din, Ivan Kravos, Fran Bureš, Drago Rosina, Rakuš, Schenker & Comp., Suppanz, Sprager, Kiffman, Zedimjene zavarovalnice, Fridringer Czeike po 100 Din, Ferdinand Potočnik, grof Atems iz Slov. Bistrice, Viktor Glaser iz Ruš in Andrašič pa stavbeni gradbeni material vsak v vrednosti po 1000 Din. Uprava društva se vsem darovalcem toplo zahvaljuje z željo, naj bi našli darovalci še mnogo posnemalcev.

Na dan Vseh svetih bo po pontifikalni maši pelo pevsko društvo Maribor Lisztov oratorij »Kristus«, bariton solo pa bo pel iz prijaznosti g. Neralič.

Za pevski nastop na mestnem pokopališču na Pobrežju naj se polnoštevilno zberejo pevci mariborskih in okoliških zborov na dan Vseh svetih točno ob 15. uri 30 min. pred kapelico pri vojaških grobovih kot običajno. Zapijemo običajne žalostinke brez posebne vaje. Ipavčeva pevska župa.

Ljudska univerza v Mariboru. Danes nadaljuje svoje predavanje o situaciji Evrope leta 1914. g. prof. dr. Ljudevit Hauptman, univerzitetni profesor iz Zagreba.

Abonentje, dvignite svoje gledališke izkaznice! Mnogo abonentov posebno reda D še dosedaj ni dvignilo svojih izkaznic. Ker so s tem že zavlekli prvo predstavo tega abonmana, se ponovno naprošajo, da čimprej dvignejo svoje legitimacije.

Krožek trgovske akademije pri Zvezi mladih intelektualcev ima odslej svoje redne sestanke ob sredah ob 18. (6.) uri. Na jutrišnjem sestanku bo zanimivo predavanje. Vabljeni so tudi ostali člani ZMI!

Film pogrebnih in žalnih svečanosti je drž. cenzura dovolila. Od kina Union smo obveščeni, da je film že prejel in se bo predvajal 7 dni, in sicer od torka 30. okt. do vključno ponedeljka 5. novembra. Film je posnela največja ameriška družba Fox kot govoreči in zvočni film in so vsi posnetki fenomenalni. Da se omogoči obisk tega filma tudi občinstvu iz okolič, bodo ob delavnikih 4. na praznik Vseh svetih in v nedeljo pa po 5 predstav, in sicer ob delavnikih ob 14., 16., 18.30, 20.30, na praznik in nedeljo dopoldne pa ob 10.30, pop. ob 14.30, 16.30, 18.30 in 20.30 uri.

Avtobusni promet mestnih podjetij sporoča cenjenemu občinstvu, da bo postavil 1. novembra, na dan Vseh svetih, ves vozni park za promet na Glavni trg. Z Glavnega trga na Pobrežje bo odhajal avtobus vsake 3—5 minut, s Pobrežja v Maribor pa prav tako. Da se bo promet lažje razvijal, bo na Glavnem trgu prodaja voznih listkov in bo stala vožnja za tja in nazaj 4 Din, za v eno smer pa 3 Din. Na dan Vseh svetih se bodo zaradi ogromnega prometa na pokopališču ukinitile, kakor vsako leto, popoldne vožnje v Limbuš, Ruše, Pesnico in Sv. Peter.

Poljaki se zanimajo za naš Jadran. Varšavska agencija »Frankopol« je zaključila svojo organizacijo potovanja poljskih izletnikov na naš Jadran. Generalni tajnik Poljsko-jugoslovanske lige v Varšavi je izjavil, da bodo začeli prihodnje leto Poljaki prihajati k nam že v februarju. Že zdaj vlada na Poljskem veliko zanimanje za izlete na naš Jadran v večjih skupinah, tako da lahko računamo, da poseti prihodnje leto našo riviero več tisoč Poljakov.

Sezona v Dubrovniku še traja. V Dubrovniku in na Lapadu je še precej tujcev, ki se prav dobro počutijo, ker je vreme lepo. V kopališčih je vsak dan še mnogo kopalcev.

Za pol milijona dinarjev 4 leta težke ječe. Pred malim kazenskim senatom mariborskega okrožnega sodišča, ki mu je predsedoval okrožni sodnik g. dr. Tombak, prisednika pa sta bila okrožna sodnika Kolšek in dr. Kotnik, se je zagovarjal

včeraj dopoldne bivši zasebni uradnik Alfred Živko, rojen in pristojen v Mariboru, obtožen da je kot uradnik dunajske mestne zavarovalnice v Gradcu, kjer je bil dolga leta zaposlen, poveril okrog pol milijona dinarjev in po odkritju poverbe pobegnil iz Gradca v našo državo. Obtožba, ki jo je zastopal državni tožilec g. Sever, je bila kratka. Očita mu med drugim, da je pridobil za svoje nepošteno dejanje tudi svojega znanca in tovariša, nekega Sigla, ki je bil zaposlen pri zavarovalnici, da je inkasiral premije in jih delil z njim. Sigl je bil odpuščen, Živko pa si je pridobil pri zavodu še večje zaupanje. Na pretkan način je dosegel, da so se pošne nakaznice, glaseče se na razne zavode in osebe po običajni kontrolni poti vrstile nazaj v njegove roke ter jih je potem naslovil na svoje zaupnike, ki so mu poslani denar vrnili proti 15 odstotni proviziji. Na ta način je Živko poveril pri zavodu nad 42.000 šilingov, čeprav je imel lepo mesečno plačo. Ko so mu prišli na sled, je pobegnil v našo državo, kjer je skoro ves denar zapravil v družbi žensk, dokler ga niso aretirali v Ptuj. Pri razpravi je poverbo priznal in je bil obsojen na 4 leta težke ječe in na izgubo častnih državljskih pravic za dobo 5 let.

Zverinski umor pri Rogatcu. V Gornjem Sečovu blizu Rogatca so našli včeraj zjutraj ubitega 50letnega posestnika in vinskega trgovca Franca Cvetka. Ležal je kakih 70 korakov od domače hiše na obrazu. Po vseh znakih sodeč ga je nekdo zavrtno napadel in udaril s koplom ali topim orodjem po glavi. O zločinu so bili takoj obveščeni orožniki v Rogatki Slatini, ki so uvedli preiskavo. Ker gre za zelo zagoneten zločin, so prosili tudi mariborsko policijo za pomoč, ki se je včeraj s policijskim psom podala na kraj zločina.

Hudo ponesrečen kolesar. Na cesti med Slov. Bistrico in Prihovo se je pripetila preteklo nedeljo dopoldne huda nesreča, ki bi bila kmalu zahtevala smrtno žrtev. Po cesti se je v smeri proti Prihovi peljal na kolesu neki kolesar. Za njim je privozil avto in ga na nekem ovinku dohitel ter ga vrgel več metrov naprej. Pri tem se je kolesar hudo poškodoval na glavi, rokah in nogah. Nezvestnega so nato spravili v najbližnjo hišo, kjer mu je poklicani zdravnik iz Slov. Bistrice nudil prvo pomoč in odredil prevoz v mariborsko bolnišnico.

Nezgoda. Včeraj je v Murski Soboti doletela odvetniškega uradnika Zigo Krčmarja hujša nezgoda. Ko je šel po ulici, mu je padel v desno oko košček železa. Krčmarja so morali prepeljati v mariborsko bolnišnico, kjer so ga zdravniki operirali.

Grajski kino. Od danes dalje v počastitev spomina našega velikega kralja Aleksandra I. Zedinitelja prinašamo: I. Film Viteški kralj Aleksander I. Zedinitelj. Zadnje leto njegovega delovanja za blagor države in svetovni mir. Kot sel miru na potu v Francijo in prihod v Marseille. Sprejem v Marseilleu. Pogrebne svečanosti v Franciji in pri nas. Ta film je posnela družba Paramount. II. Film »Čuvajte mi Jugoslavijo«. Film o pogrebnih svečanostih, izdelan od naše domače tvrdke »Svetlotonfilm«, Zagreb. III. Film »Lepa naša domovina«. Ta spored predvajamo do vključno petka ves dan in se vrše predstave ob 8. 10. 11. uri dopoldne in ob 1.30, 3. 4.30, 6. 7.30 in 9. uri popoldan.

Kino Union. Od danes torka dalje dvojni spored in sicer že najavljeni in od drž. cenzure odobreni film »Pogrebne in žalne svečanosti Nj. Vel. kralja Aleksandra I. Zedinitelja«, kot govoreči in zvočni film. Kot drugi spored krasna drama »Bič o pojnosti« z najlepšim ljubavnim parom, Janeto Gaynor in Charlesom Farrellom. Poleg še najnovejši Foxov tednik Da omo gočimo vsakomur ogled tega sporeda, ostanejo cene vključno dvojnemu sporedu normalne. Ob delavnikih se vrše 4. na dan Vseh svetih in nedeljo pet predstav, in sicer: ob delavnikih ob 14., 16., 18.30, 20.30 uri, na praznik in nedeljo predpoldne ob 10.30, pop. ob 14.30, 16.30, 18.30 in 20.30 uri.

Motnje v želodcu in črevesju, ščipanje v trebuhu, zastajanje v žilnem sistemu, razburjenost, nervoznost, omotičnost, hude sanje, splošno slabost olajšamo, če popijemo vsak dan čašo »Franz Josefove« grenčice.

Narodno gledališče

REPERTOAR.

Torek, 30. oktobra ob 20. uri: »Hlapci«. Red A. Znižane cene.

Sreda, 31. oktobra ob 20. uri: »Idealen soprog«. Red D.

Četrtek, 1. novembra ob 20. uri: »Hamlet«.

Petek, 2. novembra: Zaprto.

Maks Alsberg: »Konflikt«. V nedeljo 4. t. m. uprizore kot naslednjo novost v Jugoslaviji na poklicnem odru še neizvajano dramo nemškega dramatika dr. Maksa Alsberga »Konflikt«. V tej drami je Alsberg, ki je užival obenem sloves največjega nemškega odvetnika, proglasil ljubezen do trpečega človeštva, glas vesti in odgovornost pred Bogom in pred samim seboj za merilo vsega dejanja in nehanja poštenega človeštva. A kakor mnogim drugim pred njim, se je svet roga! tudi njegovim idejam in slednjič je veliki bojevnik za pravico obupal nad človeštvom in nad samim seboj ter prostovoljno odšel tja, kjer vlada večna pravica. — Delo, ki je pisano odrsko efektno, pripravlja Milan Košič, nastopijo pa Severjeva, Gorinškova, Godinova, Skrbinišek, Košič, Nakrst, Rasberger, P. Kovič Verdonik in Blaž.

Pri prvi ponovitvi Wildeove igre »Idealen soprog« ki bo v sredo, 21. t. m. debitira v ulogi Mabel Chiltern Milena Godinova, ki obeta prav uspešen nastop.

»Hamlet« za Vse svete. Na praznik Vseh svetih ponove Shakespearejevo klasično in na mariborskem odru odlično uspelo tragedijo »Hamlet«, ki je prav primerna razpoloženju tega dne.

Pri razdraženih živcih, glavobolu, nespajhu, utrujenosti, pobitosti, tesnobe, imamo v naravni »Franz Josefovi« grenčici domače sredstvo pri roki, da naj večja razburjenja, ki imajo svoj vzrok v slabi prebavi, takoj preženemo. Sloviti zdravniki priznavajo, da učinkuje »Franz Josefova« voda ugodno. »Franz Josefova« voda se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Vlom v mrtvašnico. Neke pretekle noči so izprva neznani vlomilci obiskali mrtvašnico na radvanjskem pokopališču. V mrtvašnici je imelo radvanjsko pogrebno društvo shranjene kožuhe za pogrebnice. Kožuhi so bili vredni nad 5.000 Din in so jih vlomilci odnesli. Studenški orožniki pa so vlomilce kmalu izsledili. Aretirali so enega, pri katerem so našli 3 kožuhe, in ta je izdal še druga dva svoja tovariša. Vsi trije aretiranci so bili izročeni v zapore mariborskega sodišča.

Na tuj račun. Črkoslarski pomočnik R. Č. je še mlad, a zelo premeten. Nekaj časa je bil zaposlen pri raznih mariborskih črkoslarskih in pleskarskih mojstrih, zadnje čase pa je delal samostojno. Kupoval je barve in lake pri nekem trgovcu v Gosposki ulici na račun neke gospe, stanujoče na Kralja Petra trgu. Dolžne zneske je nekaj časa sproti plačeval, ostal pa je dolžan nekaj nad 1000 Din. Trgovec je poslal račun gospe, ona pa je začudena gledala, ker ni kupila pri trgovcu ničesar. Ko se je včeraj dopoldne ponovno ogledal pri trgovcu omenjeni pomočnik, je trgovec poklical stražnika, ki ga je aretiral. Pri soočenju z gospo je na policiji priznal, da je kupoval barve na račun gospe, da bi imel več kredita, imel pa je pošten namen vse plačati.

Radio Ljubljana. Spored za sredo 31. t. m.: Ob 12.30: resna glasba; 12.50: poročila; 13.00: čas; 18.00: gospodinjstva: testo (Albina Traven); 18.20: radijski orkester; 19.00: nacionalna ura: Naš turizem in tuji; 19.25: Edvard Beneš (Ruda Jurčec); 19.50: jedilni list, program za četrtek; 20.00: Verdi: Requiem (prenos iz umionske dvorane), vmes čas in poročila.

Vremensko poročilo mariborske meteorološke postaje. Davi ob 7. uri je kazal toplomer 6.6 stopinj C nad ničlo; minimalna temperatura je znašala 6.2 stopinj C nad ničlo; barometer je kazal pri 18 stopinjah 739.4, reduciran na ničlo pa 737.2; relativna vlaga 91; vreme je oblačno in megleno; vremenska napoved napoveduje poslabšanje vremena.

Imenjaite s CMD

Žalovanje za blagopokojnim kraljem

ŽALNE PRIREDITVE PRI SV. JAKOBU V SLOVENSKIH GORICAH.

Tragična smrt našega kralja mučenika je pretresla ves naš kraj in ga odela v globoko žalost. Ni bilo človeka, ki ne bi obžaloval smrti onega, ki nam je bil up in nada bodočnosti naše lepe domovine.

Vrstile so se žalne seje vseh društev. Takoj bo objavi strašne vesti se je zbralo v žalni dvorani učitelstvo na žalno sejo in zaprisego. Šol. upravitelj Mirko Cujnik se je v toplih besedah spominjal kralja mučenika, nakar so navzoči zaklicali trikratni »Slava!«. Takoj nato so se pa začeli zbirati domači gasilci, ki so se udeležili komemoracije polnoštevno. Globoko pretreseni so stoji poslušali spominski govor predsednika Mirka Cujnika, vzklikali kralju mučeniku in kralju Petru II. Predsednik je zaprisegel najprej novega tov. poverjenika Franca Kerhlauka, ki je potem zaprisegel tudi navzoče člane.

Tudi občinski odbor Jakobski dol se je zbral polnoštevno v žalni dvorani v nedeljo, dne 14. t. m. Sejo je otvoril predsednik občine gospod Benedikt Senčič. Solze so zalile njegov obraz, globoko pretresen ni našel besede dovelj velike žalosti. Dal je besedo glavnemu poverjeniku, gosp. šol. upravitelju Mirku Cujniku. S solzami v očeh so se odborniki poslovili od svojega kralja s trikratnim »Slava!«. Po tej žalni slovesnosti se je zbralo polnoštevno članstvo S.K.J. v isti dvorani, ki je bila odeta v črno. Zopet so zalile solze oči brata staroste Benedikta Senčiča, ko je moral zopet otvoriti žalno sejo članstva S.K.J. Brat prosvetar Mirko Cujnik je orisal življenje in delo viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja in glavnega zaščitnika Sokolstva. Trikratni »Slava!« kralju Mučeniku je končal to žalostno slovesnost. Sestre in bratje so v duhu prisegli neomajno zvestobo svojemu najvišjemu br. starosti Nj. Vel. kralju Petru II.

V četrtek, dne 18. oktobra 1934, na dan prenosa zemskih ostankov blagopokojnega kralja na Oplenac, so se vršile glavne žalne svečanosti. Ob 8. uri je daroval domači župnik mašo za dušni mir velikega pokojnika. Maše se je udeležilo toliko domačega ljudstva, da je bila cerkev nabito polna. Po maši so se zbrali učitelji in učenci domače šole, obč. odborniki, gasilci, S.K.J. in domačini, ki so napolnili žalno dvorano do zadnjega kotička, na komemoracijo za blagopokojnim Viteškim kraljem Aleksandrom

I. Zediniteljem. Kraljevo sliko, ki je bila odeta v črno, je stražilo sokolstvo in gasilstvo. Komemoracijo je otvoril z deklamacijo učenec III. razreda, Zoran Cujnik, ki se je v imenu učencev prav ganljivo poslovil od mrtvega kralja. Učenka Marija Ferlinčeva je deklamirala pesem »Kralju mučeniku«. Ko pa je deklamiral učenec Miro Bajc pesem »Mladi kralji«, pač ni ostalo suho nobeno oko.

Šolski upravitelj Mirko Cujnik je kot glavni govornik proslavil junaštvo Viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja in opisal njegovo življenjsko pot, ki je bila kronana le s trnjevim vencem za nas in za dobrobit naše Jugoslavije. Orisal je v kratkih potezih ves trud in delo kralja mučenika za mir v notranjosti države in sploh v Evropi. Njegova mučeniška kri od nas zahteva, da ohranimo mirno kri in da se ne dajemo zavajati od onih, ki skušajo z ogabnimi sredstvi kaliti mir v naši državi.

Užaloščeni in solzni so navzoči zaklicali mrtvemu kralju s slovo »Slava mu!«. Cerkevni pevski zbor je ob koncu še zapel večno lepo nagrobno »Blagor mu!«. S tem je bila slovesnost končana. Žalostno in mirno so se ljudje razhajali na svoje domove z edino željo, da bi delo mrtvega kralja bilo nadaljevano v smeri, kakor nam jo je zarisal on. — Svoje komemoracije so imeli tudi člani »Boja« in kmet. podružnica.

V teh tragičnih dneh žalosti smo šele prav videli, kako globoko je bil ljubljani kralj mučenik in kako visoko je bil spoštovan naš kralj — miru v našem lepem Sv. Jakobu. Odposlane so bile tudi brzojavne izjave sožalja maršalu dvora po gas. čet. obč. odbor pa preko sreza, sokolska četa pa preko saveza S.K.J.

Žalovanje v Selnici ob Dravi

Naša obmejna občina je zaplakala v tugi in bolesti. Pretresljiva vest o marsejski tragediji se je zaznala še isti večer in bliskovito planila v naše domove ter jih navdala s skelečo boljo. Odbor tukajšnjega Sokola je naslednji dan pozval zastopnike krajevnih oblasti in vseh kulturnih društev na skupno žalno sejo, na kateri se je v glavnem razpravljalo, kako bi se Selnica najprimerneje oddolžila spominu velikega pokojnika. Soglasno so vsi navzoči osvojili predlog, da naj bi se bodoča šola (vprašanje, katerega se Selnica ne more izogniti) imenovala po našem največjem učitelju

»Osnovna šola Viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja« in da naj bi v osnovni fond prispevala vsa društva po svojih materialnih možnostih. — Po žalni maši na dan pogreba se je vršila pred primerno okrašeno šolo žalna svečanost ob udeležbi zastopnikov oblasti, društev, šolske mladine pod vodstvom učitelstva in velikega števila prebivalstva, na kateri je starosta Sokola br. Žunko v ginljivih, v srce segajočih besedah orisal lik vodje, apostola miru in mučenika.

Jugoslovanskemu Sokolstvu!

PROGLAS SAVEZA SOKOLA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE.

Razkrita je tajna odvratnega zločina, izvršenega nad našim Velikim kraljem mučenikom. Teroristična akcija, ki je v službi revizionizma, je poizkušala, da z marsejskimi streli, namenjenimi našemu Viteškemu kralju Zedinitelju, razruši državno in narodno edinstvo jugoslovanskega naroda.

Zločinska roka je uničila življenje narodnemu kralju, ki ga je hvaležni narod z največjo podaniško vdanostjo, z neizmerno bolestjo in ljubeznijo položil v Panteon večnega življenja, toda ni uničila duha naroda in ideje državnega in narodnega edinstva.

Jugoslovanski narod živi in bo živel svoboden in zedinjen. Ideja svobode in edinstva, ki je stoletja živela v dušah velikih narodnih sinov in v velikem kralju mučeniku, živi sedaj že v vsem jugoslovanskem narodu.

Grozoviti zločin, izvršen nad našim Viteškim kraljem Aleksandrom I. Zediniteljem, je pretresel dušo in izzval bol, solze in glasno ihtenje vsega našega naroda. V tej narodni boli, v teh solzah in v tem ihtenju vidimo sveti simbol naše narodne etike, ki mora z njo biti prežeto vse naše državno življenje. Sokolstvo smatra, da bo Jugoslavijo očuvalo in dvignilo samo ono delo, ki mu je izhodišče etično pojmovanje naroda, izraženo v teh tožnih trenutkih v bolestnem kriku ogorčene in užaloščene narodne duše.

Vi, jugoslovanski Sokoli, bodite kot poosebljena narodna misel tudi v bodoče čuvarji državnega in narodnega edinstva, ki ga je posvetila kraljevska kri. S svojimi novimi napori in s svojim delom dokazite, da stojite za našim mladim kraljem Petrom II. edinstven in nedeljiv ves jugoslovanski narod, ki bo branil in ubranil pred napadi naših neprijateljev svojo svobodo in edinstvo z vsemi svojimi močmi — tudi za ceno največjih in najtežjih žrtev!

Sporočite vsem, da bo siloviti val na-

Na koncu je poudaril neomajno vdanost in zvestobo kraljevskemu domu in novemu vladarju kralju Petru II., v katerega stavimo vse svoje nade. Zatem je moški zbor tukajšnje »Svobode« zapel dve žalostinki, čemur so sledile deklamacije šolske mladine. Z državno himno, ki so jo zapeli otroci, je bila zaključena ta velika žalna svečanost, ki ostane vsem v nepozabnem spominu. Ljudje so se v nemi tugi z žalostjo v srcu razšli, dan pa je bil praznik žalosti.

cionalne solidarnosti zdrobil vse, kar bi se postavilo na pot konsolidaciji, napredku in varnosti našega naroda in naše domovine!

Stojte na straži! Orkanska sila nam prihaja iz naše vasi. Sokolska vas je kriknila, Viteško je zaplakala za svojim voditeljem in gospodarjem domovine!

Z vero v Boga pojdite na tvorno delo! Čuvajte nad čistoto sokolske misli, zberite okrog sokolskih praporov vse prekaljene nacionalne moči, ki v njih živi duh jugoslovanstva! Podvojite svoje sokolske napore, bodite pripravljeni na vse žrtve in tako odslej kakor že doslej ČUVAJTE JUGOSLAVIJO! Zdravo!

Sokol Maribor II., Pobrežje, poziva za poklonitev pokojnemu podnačelniku br. Grželju vse svoje članstvo, posebno pa starejše člane in članice, da se vsi brez izjeme zberejo v četrtek 1. novembra najkasneje do 8. ure jutraj na letnem telovadišču, ako bo dež pa pri br. Renčlju. Načelnik.

V šoli.

»Janezek, zakaj pa se smeješ?«
»Na nekaj sem mislil, gospod učitelj.«
»Zapomni si, da med mojim predavanjem ne smeš na nič misliti.«

Žrtev.

Dva potepuha sta v hudem mrazu stala na cestnem vogalu.
»Jaz sem žrtev justične pomote,« je dejal prvi.
»Tako, zakaj pa?«
»Oprostili so me — pri takem pasjem vremenu.«

Jubileji.

»Jaz služim že 10 let pod istim predstojnikom.«
»To še nič ni, jaz služim že 25 let.«
»Kako to?«
»Prihodnji teden bom slavil srebrno poroko.«

Jan Šedivy:

Vtisi iz nove Bolgarije

Bolgarska prestolnica je od letošnjega državnega prevrata 19. maja spremenila svoje lice in srce. Sofija ni več zbirališče in bojišče makedonskih tolp, ki so se prej prerivale okrog drobtin z vladne mize, izsiljevale denar od gospodarskih krogov in strahovale vso Bolgarijo. Minili so časi, ko je mogla makedonska trojka sredi najživahnejše ulice ali v nabito polni kavarni usmrčiti svojo žrtev pri belem dnevu, ne da bi jo prišla roka pravice. Šele sedanji ministrski predsednik Kimon Georgijev je imel pogum uničiti sršenovo gnezdo makedonskih teroristov, ki jih široke ljudske množice niso marale od 9. junija 1923, ko so umorili in razmesarili ne samo voditelja zemljedelske stranke in ministrskega predsednika Aleksandra Stambolijskega, ampak tudi okrog 50.000 kmetov in delavcev, najbistrejših pristašev pokojnega Stambolijskega. Večina bolgarskih izobražencev pa se je zavedala, da se je Bolgarija spustila v drugo balkansko in svetovno vojno predvsem pod vplivom Makedoncev in radi Makedonije in da sta ravno ti nesrečni vojni povzročili izredno težko gospodarsko stanje bolgarskega naroda. Vsi trezno misleči krogi so bili že dolgo prepričani, da makedonska nasilja vodijo državo v pogubo in ji jemljejo v inozemstvu ves ugled. Tako je mogel Georgijev razmeroma lahko odvzeti Ma-

kedoncem iz rok monopol na bolgarsko politiko in narodnostno delovanje.

Na ta način sta zavladala notranji mir in popolna vrnitev življenja in imetja, ki sta poživila gospodarsko življenje. V Sofiji se ni še nikdar toliko zidalo kakor letos od 19. maja. Hiše in mogočne palače rastejo kakor gobe po dežju. Med njimi prednjači sredi mesta ogromna sodna palača, ki sega na štiri ulice in bo ena izmed največjih zgradb na vsem Balkanu. Politična sprememba je ugodno odjeknila zlasti na deželi, kjer so vladale radi strankarske zagrizenosti naravnost nevzdržne razmere. Kmet si je oddahnil in dvignil prej sklonjeno glavo, ker mu nova vlada ni prinesla obljub, ampak dejanja. Pobrigala se je, da se je izvozilo iz Bolgarije letos trikrat več grozdja kot prejšnja leta. Privatnim izkoriščevalcem je izvila iz rok nakup in prodajo tobaka, uvedla nanj državni monopol in dvignila cene proizvajalcu, ne pa v prodaji. Podobno je dvignila cene lanu in konoplji. Ravno iz teh predmetov pa dobi bolgarski kmet večino denarja.

Vlada Kimona Georgijeva je sicer uklenila delovanje narodnega sobranja, toda v zameno je dala Bolgarom radi kontrole državnega poslovanja posebni urad za pritožbe, kjer se lahko vsakdo brezplačno pritoži proti poslovanju kateregakoli državnega ali občinskega urada. Pritožbi se lahko kdorkoli ne samo radi korupcije ali nepravilnega ravnanja, temveč tudi celo radi nevljudnega ali netaktnega obnašanja državnih in občinskih nastavljenecov od sluge do ministra. Ker ta urad izvršuje svoj posel popolnoma nepristran-

sko, naglo in brez ozira na položaj obtoženih oseb, so dobili Bolgari tako zupanje v državno oblast kakor še nikdar poprej in to tem bolj, ker skuša sedanja vlada okrniti tudi moč objestnega tujeega in domačega kapitala, ki je izrabljaj svetovno krizo za izžemanje ljudstva in čezmerno kopičenje lastnega bogastva.

Pri tem izrabljanju je našel kapital oporo v mnogoštevilnih advokatih. Ker je tudi sicer mnogo bolgarskih odvetnikov izrabljalo svoj položaj, je ljudstvo zasovražilo ves stan. Sam sem doživel, da mi je računil neki sofijski odvetnik, ki se mi je pridružil pri izhodu iz prijavnega urada na policiji, za kratko prošnjo na policijo v štirih in pol vrsticah celih 800 levov ali 400 Din. Georgijev je upošteval ljudsko miselnost in izločil advokate iz politike. V takozvano Obštestveno obnovo, ki hoče v kulturnem, političnem in gospodarskem oziru preroditi Bolgarijo, je pritegnil predvsem pisatelje, profesorje, kulturne delavce in gospodarske strokovnjake. Vlada skuša razviti sploh vse tvorne sile bolgarskega naroda in čim bolj dvigniti prosveto, ki so jo vse prejšnje vlade od padca Aleksandra Stambolijskega na prikrit način ovirale. Zato je sedanja vlada poiskala primerno delo in zaslužek prej lačnim pesnikom, pisateljem, kritikom in upodabljačim umetnikom.

Popolna varnost in spremenjene politične razmere so omogočile, da je prišla Varna, »kraljica Črnega morja«, letos zelo mnogo tujcev. Tudi Burgas ob Črnem morju in znamenito rožno dolino okrog Kazanlika in Karlova je pose-

tilo letos znatno večje število izletnikov in letoviščarjev kakor doslej. Gotovo bodo kmalu tudi turisti iz zapadne Evrope začeli hoditi občudovat krasote neizmerne lepe in še deviške Rile planine, ki ji kraljuje Musala, najvišji vrh Balkanskega polotoka.

Kakor marsikaj drugega je Georgijeva vlada prevzela iz programa genialnega Stambolijskega tudi prijateljstvo z Jugoslavijo. Kako novo Bolgarija želi bratske odnose z Jugoslavijo, se vidi že iz tega, da upravne oblasti na vse mogoče načine pospešujejo ustanovitev jugoslovansko-bolgarskih lig in ne iščejo v pravih vedno novih napak, da bi jih lahko vedno znova vrnile predlagateljem. Še bolj me je o tem prepričal sprejem pri ministrskem predsedniku Georgievu, zlasti pa pri carju Borisu III., ob priliki bizantološkega mednarodnega kongresa, ki se je vršil pretekli mesec v Sofiji. Car Boris je med tremi stotinami znanstvenikov iz 14 držav nas Jugoslovane takorekoč iskal in se razgovarjal z nami najdalje in najprisrčneje. S Srbi je govoril v srbski, Slovenci pa smo govorili v njim v slovenščini. Govoril je z nami tudi o tako važnih političnih vprašanjih, ki se morejo zaupati le najintimnejšim prijateljem.

Bolgarija hodi po novi poti in hoče resno zblizanje z Jugoslavijo. Naša dolžnost je, da ne zamudimo velikega časa in da v duhu blagopokojnega kralja Aleksandra I. z resnim delom za kulturno in gospodarsko zblizanje z Bolgari v jugoslovansko-bolgarski ligi tudi v Mariboru podpiramo tozadevna stremjenja naše zunanje politike.

A. K. Grin:

Bogastvo

Roman.

»Kakor želite,« je odgovoril umetnik, ki ni opazil, da stoji stol nasproti odprtim vratom, od koder so ga lahko nemoteno opazovali.

Gryce je imel opravke, in je zapustil sobo kmalu za njim tudi nadzornik; tako je ostal Degraw sam. Dolgo je čakal, a malo ga je zanimalo, ko so prihajali in odhajali različni ljudje in je marsikateri radovednež pogledal skozi vrata. Končno je zopet vstopil Gryce. Žarel je od veselja ter mu stisnil roko in čestital.

»Vse je v redu; niste dotični Degraw in lahko se vrnete domov.«

Degraw je ostal na zunaj popolnoma ravnodušen.

»Ali to pomeni, da ste pripeljali razne priče, ki so me videle?« je vprašal.

»Da, vse priče.«

»In so se izjavile, da nisem tisti, ki je kupil bombone, ki je izročil pismo in povzročil še druge nesreče?«

»Da.«

»Potem se vrnem pomirjen. Zamenjali ste me z možem, ki nosi moje ime in mi je po zunanosti tudi podoben. Če ga

najdete, mi ga pokažite, to mi bodi edino zadoščenje, ki ga zahtevam za vašo zmožnost, ki pa je slednjič umrljiva.«

Vljudo se je poklonil ter se odstranil z mirnim korakom. Bili sta zanj dve strahu polni, mučni uri, čeprav tega na zunanji ni pokazal.

XIV.

V lopici, obrasli krog in krog z zelenjem, je sedelo dvoje krasnih ženskih bitij. Prva plemenite, dostojanstvene postave, z ljubkimi kretnjami, praviimi potezami in pristno ženskim izrazom; druga nežnejših oblik pa z neprimerno milino v kretnjah in izrazu. Prva je bila svetlolasa, druga je imela krasne črne kodre in velike črne oči, ki so gledale kakor dve zvezdi iz obraza, čista in izredno fine, bele polti. Vijoličasta obleka ene se je družila z belo haljo druge. Gospica Aspinwallova je bila mlajša kakor njena sosedica, a je izgledala najmanj za tri leta starejša, kakor to vilinsko bitje.

»Ali mi res ne morete nič zapeti?« je vprašala gospica Aspinwallova. »Meni, ki sem vas po naključju slišala pri signoru in sem bila tako ginjena, očarana, da sem stala pred vrati s sklenjenimi rokami in poslušala vašo pesem, misleč, da poje kaka velika primadona.«

»Pred vami bi pač pela, če mi zasigurate, da ste sami in da noben vaših gostov ne posluša za zastori ali vrati. Kako

rada bi storila to za vas, ki ste mi edina prijateljica; ki ste meni, revni deklici, dali zavetje v nesreči. Iskreno sem vam hvaležna za to in bi storila še mnogo več za vas, če bi se mi mudila prilika.«

»Ne zahtevam ničesar, draga signorina, kakor da ostanete pri meni. Od čnege večera, ko so se vaše nade tako žalostno končale, imam le eno željo, vas objeti in potolažiti. Čudna boječnost me je tedaj zadrževala; bala sem se da se vam zdim vsiljiva. Spomnila sem se, da še nikoli nisve spregovorili besede in sem slutila vašo nevoljo. Ko sem vendar premagala ta čut in vas obiskala na vašem stanovanju, sem z žalostjo videla, da sem prišla prepozno in hudo sem se kesala, ko sem vas videla mrtvo in mislila da ste odmaknjeni moji ljubezni in mojemu sočutju za vedno. Ko sem potem izvedela, da sem se zmotila in ste ležali le v smrti podobnem snu, od tedaj sem zmiraj upala, da mi nebo še usliši željo, vam povedati, kako dragi ste mojemu srcu.«

»Oh,« je vzdihnila signorina in oči so se ji napolnile s solzami, »nisem vredna takega sočutja. Ne obsipajte s svojo prijaznostjo mene, nevednice, da se ne boste še bridko varali.«

Gospica Aspinwallova se je lahno nasmešnila. »Dosedaj me še niste varali, ji je zatrjevala, »upam pa, da nas v pri-

hodnosti združi nerazdružljivo prijateljstvo. Ali mislite, da bi me ne mogli ljubiti, mi zaupati, pri meni živeti in uživati srečo?«

Signorina je povesila oči, a jih je kmalu zopet počasi dvignila. Govorile so o skrbi, hvali, o težki duševni borbi, ki bi se rada sprostila.

»Kako vas naj ne ljubim!« je šepetala in hitro pristavila: »Kaj ne, da se vam je zdelo prav čudno, ko ste me našli samo in zapuščenega na tukajšnjem kolodvoru?«

»Ne, ker sem vedela, da naju previdnost nekda združi.«

Po teh besedah plemenite prijateljice so dobile poteze signorine spet oni čudni izraz, kakor takrat, ko ji je Degraw govoril o Bogu. Obrnila se je od nje in zamisljeno gledala krasno pokrajino, ki se je razprostirala pred njima.

»Da bi vedeli, kako je meni,« je povzela besedo čez nekaj časa; »razumeli bi, kako zelo potrebujem prijateljico, ker nimam žive duše, ki bi jo smela vprašati za svet, kadar mi preti nevarnost.«

»Vem, saj vem.«

»Kako veste...«

»Oprostite, signorina, toda...«

»O, ne imenujte me več signorina, imenujte me Jenny. To je moje prvo ime in želim ga slišati tudi iz vaših ust.«

(Se bo nadaljevalo.)

Drugo nagradno tekmovanje

Zaradi tragične smrti našega viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja je bilo prekinjeno tudi tekmovanje za prvenstvo LNP in s tem seveda naše nagradno tekmovanje. V sobotni številki našega lista smo objavili razpored tekmovanja za prvenstvo LNP in bomo odslej naprej zopet redno razpisovali nagradno tekmovanje za najtočnejše pogodene rezultate. Tekmuje lahko vsak čitatelj »Večernika«, tudi izven Maribora. Izpolnjeni kupon se pošlje uredništvu »Večernika«, Maribor, Gosposka ulica 11, najkasneje do sote, 3. novembra t. l. do 118. ure, in to v zaprti kuverti, na kateri naj bo še

pripisano »Nagradno tekmovanje.«

Opozarjamo ponovno, da se bodo upoštevale samo rešitve na kuponih in one, ki bodo prispеле pravočasno.

Za drugo naše tekmovanje razpisujemo za tri najboljše rešitve naslednje nagrade: 1. originalna litrska steklenica fine kolonjske vode, darilo drogerije Ivan Pečar v Mariboru, Gosposka ulica 11; 2. harmonika, darilo trvdke Meinel in Herold v Mariboru, Gosposka ulica; 3. brezplačno dostavljanje »Večernika« za dobo treh mesecev, darilo uprave »Večernika«.

Kupon št. 2

Imemovalca:.....

Poklic:

Stanovanje:

Nedeljske nogometne tekme za prvenstvo LNP se bodo končale z naslednjimi rezultati:

Rapid : Svoboda (v Mariboru)	/.....	polčas	/.....
Č. S. K. : Železničar (v Čakovcu)	/.....	polčas	/.....
Celje : Maribor (v Celju)	/.....	polčas	/.....

Okrožni odbor LNP, službeno. Razpored tekem za nedeljo 4. novembra: V Mariboru ob 10. na igrišču SK Rapida po kalna tekma mladlin ISSK Maribora in SK Rapida. Službujoči odbornik g. Knez; na igrišču SK Rapida ob 13. prvenstvena tekma SK Rapid rezerva : SK Svoboda rezerva, ob 14.30 pa prvenstvena tekma SK Svoboda I. : SK Rapid I. Službujoči odbornik g. Ilovor. Ob 12.45 se mora javiti službujočemu odborniku po 6 starejših rediteljev SK Rapida in SK Svobode. V Ptuj na igrišču SK Drave ob 14.30: prvenstvena tekma SK Drava : SK Mura. Službujoči odbornik g. Pogačnik. V Čakovcu na igrišču Čakovečkoga SK ob 14.30: prvenstvena tekma Čakovečki SK : SK Železničar. Službujoči odbornik gosp. prof. Jelašič. Tajnik.

Kolesarska sekcija SK Železničarja priredi v nedeljo 4. novembra ob 10. uri dopoldne na svojem igrišču ob Tržaški cesti medklubsko kolesarsko dirko, ki bo zadnja v letošnji sezoni. Spored prireditve je naslednji: 1. pozdravni krog vseh sodelujočih; 2. tekmovanje za prvenstvo Maribora (20 krogov); 3. zaključna dirka (50 krogov, vsaki 5. krog cilj); 4. Tolažilna dirka (10 krogov). Za posamezne dirke je klub razpisal več daril in kolajn.

Občni zbor ljubljanske plavalne podzveze. Preteklo nedeljo je bil v Ljubljani občni zbor LPP, v katerega kompetenco spadajo tudi mariborski klubi, ki gojijo plavanje. Daljša debata se je vnela glede oddaje mesta za prihodnje podzvezino

prvenstvo. Sklenjeno je bilo, da bo podzvezino prvenstvo v dneh 17. in 18. avgusta, glede kraja prireditve pa se je pooblastil upravni odbor, da ga sam pozneje določi. Važen sklep občnega zbora je dalje, da oni, ki ustvarja na državnem prvenstvu, ne sme startati na podzveznem, in sicer velja to za juniorje ter senjorje. Po poročilih posameznih funkcionarjev je bila izvoljena naslednja nova uprava: predsednik A. Gnidovec, podpredsednik arh. Schell, tajnik Prezeli, blagajnik Pöschl, tehniški referent Kramaršič; odborniki inž. Dolenc (Kamnik) in Skaberne (Ljubljana). Mariborski klubi v odboru niso zastopani.

Eldorado tihotapstva

SVOBODNI PAS MED FRANCIJO IN ŠVICO.

Nekje v Evropi je dežela, kjer se dogajajo prav čudne reči. Krave dajejo vsak dan po sto litrov mleka, žetev je štirikrat na leto, eleganten avtomobil stane 3000 do 4000 frankov, kmečka dekleta nosijo svilene nogavice. V tej deželi živi samo 30.000 ljudi, toda po statistiki bi se zdela, da proizvaja več kakor marsikatera druga industrijska država. Ta čudna dežela se imenuje »Svobodni pas med Francijo in Švico«. Meje so bile določene pred nekoliko leti, ko je bil v Franciji notranji minister Herriot in so bile sedaj začrtane na vseh zemljepisnih kartah. Svobodni pas je pr-

vič določil Napoleon. Mnogokrat so se meje popravljale, večkrat pa so popolnoma izginile. Sedanja eksistenca je zagotovljena z dogovorom obeh držav. V to deželo se lahko uvozi brez carine vsaka količina blaga, iz dežele pa samo pridelki ali izdelki, ki jih pridobivajo v njej sami.

Vse to je samo teoretično, v praksi je namreč popolnoma drugače. »Prosti pas«, izvaža tisočkrat več produktov, kakor jih proizvaja, in zasluži ogromno pri uvozu brez carine v sosedno Francijo in Švico. Poleg tega se mnogo blaga tihotapi. Francoske carinske oblasti so izračunale, da bi morala vsaka krava v tej deželi dati najmanj 100 litrov mleka na dan, ako bi se res vse to mleko pridobivalo v tem pasu. Japonci, ki že dolgo časa zasipajo svet s svojimi izdelki, so se utaborili seveda tudi v tem svobodnem pasu. Za kilogram svile, izvožene v Francijo, se mora plačati 118 frankov carine. V svobodni pas se svila uvaža brez carine in izdelujejo tam iz nje damske nogavice, ki jih prodajajo par po dva franka. Blago pošiljajo potem v Francijo kot domač izdelek, ali pa še v večji množini kot tihotapsko blago. Enako se dogaja z japonskimi kolesi, ki stanejo 50 frankov, z električnimi svetilkami po 36 frankov in drugimi proizvodi. Nikjer v Evropi ne vidite toliko japonskih potnikov in trgovcev, kakor na ozemlju tega svobodnega pasu.

Sploh je ta svobodni pas zelo čedna zemlja. Ako hočete potovati iz enega v drugi kraj, prihajate na ozemlje Francije, svobodnega pasu Švice, potem zopet Francije ali svobodnega pasu. Ni čudno, da je v tej deželi nič manj kakor 120 obmejnih točk. Prav nič čudnega ni, da se je ustanovila ogromna četa raznih gangsterskih družb, ki jim je edini posel tihotapstvo. En del meje svobodne ga pasu vodi čez jezero, na katerem vozi vsako noč množica motornih čolnov, ki

nosijo tihotapsko blago. Vendar so ti gangsterji miroljubnejši kakor njihovi tovariši v Chicagu. Nikdar se ne streljajo med seboj, tudi cariniki jih ne preganjajo. Rajši zmečejo tihotapsko blago v vodo in pobegnejo. To je nekakšen nezapisan sporazum. Francoska finančna straža je nedavno na ta način dobila v svoje roke 2500 kg danskega sirovega masla in 15.000 parov svilenih nogavic.

Jedilni list za pse.

Ameriški finančnik Leray Hoff, ki je postal žrtev ameriške gospodarske krize, ni obupal nad svojo usodo. Začel je znova, ustanovil je tovarno in zdaj zasluži baje na leto nad 100.000 dolarjev. Njegova tovarna dobavlja lastnikom psov redkih pasem hrano, kakršno potrebujejo taki imenitni pripadniki pasjega rodu, da ostanejo ne samo zdravi, marveč tudi v formi. Lastnik psa, ki potrebuje za svojega četveronožca posebno dieto, se obrne telefonično na Hoffovo tovarno. Kmalu prispeta dva živinozdravnika, ki preiščeta psa in ugotovita, kakšno hrano mora imeti. Potem prispe vsak dan pred hišo ali vilo lastnika redkega psa siv avto z znakom tovarne v obliki majhnega jazbečarja, in tako dobavlja tovarnar svojim odjemalcem posebno hrano za pse. Nekateri psi dobivajo mlečno hrano, drugi morajo jesti ribe, tretjim prija vegetarična hrana; vsak mora dobiti to, kar mu predpiše živinozdravnik Hoffovega podjetja. Hoffov avto razvaža tudi hrano, ki mora biti vedno sveža, da psi ne zbole. Tovarna sestavlja celo posebne jedilne liste za pse in jih vsak dan sprofi pošilja odjemalcem. Tako se počutijo dobro i psi i podjetni tovarnar.

V vsako slovensko hišo „Večernik“!

Mali oglasi

Razno

PODPISANI PREKLICUJEM neresnične klevete, ki sem jih govoril napram rodbini Lampe iz Idrije. Obenem se ji zahvaljujem, da je odstopila od tožbe. Ivan Križič. 4461

Sobo odda

LEPO SOBO oddam solidnemu gospodu. Klavniška 20, vrata 4. 4462

Oddam takoj **VELIKO, PRAZNO SOBO** mirnim zakoncem. Koroška cesta 106. 4464

OPREMLJENO SOBO čisto, oddam takoj. Koroška 2. pritličje, vrata 2. 4458

Sobo išče

SOBO s štedilnikom iščem. Ponudbe na upravo »Večernika« pod »Takoje«. 4459

Stanovanje

IŠČE SE STANOVANJE obstoječe iz kuhinje in sohe, priprosto, z večjimi prostori, po možnosti v mali hiši ter osamljeno. Ponudbe na upravo pod »Takoje« za zmerne cene. 4463

STANOVANJE sobo in kuhinjo, oddam s 1. decembrom. Koroška cesta 27. 4465

Službo išče

FANT 21 let star, abstinent in nekadilec, s tremi razredi meščanske šole, izučen zidar, želi kakršnekoli službo. Naslov v upravi »Večernika«. 4460

Čitajte „Večernik“